

ประกาศกรมศิลปากร

เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ด้วยอธิบดีกรมศิลปากร ได้ดำเนินการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ จำนวน ๒ ตำแหน่ง และได้ให้ความเห็นชอบในการประเมินบุคคลแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภทวิชาการ ในหรือต่างกระทรวงหรือกรม พ.ศ. ๒๕๖๔
หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ประกาศ อ.ก.พ. กรมศิลปากร ลงวันที่ ๘
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ มติ อ.ก.พ. กรมศิลปากร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ คำสั่ง อ.ก.พ.
กรมศิลปากร ที่ ๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบกับมติคณะกรรมการช่วยพิจารณาเสนอ
ความเห็นเพื่อประกอบการประเมินบุคคลของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ หรือผู้ได้รับมอบหมาย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙
เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๙ กรมศิลปากร จึงประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการประเมิน
ผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ดังนี้

ก. รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

๑. ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๘๐ กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์
สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นายภควัต จรรยาสุภาพ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์
ปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๕๘๐ กลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

๒. ตำแหน่งนักภาษาโบราณชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๔๒๑ กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก
สำนักหอสมุดแห่งชาติ ผู้ได้รับการคัดเลือก คือ นางสาวปรตณีภรณ์ พลยกำเหน็ด ตำแหน่งนักภาษาโบราณปฏิบัติการ
ตำแหน่งเลขที่ ๑๔๒๑ กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ

ข. ชื่อและเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานที่เสนอขอประเมิน

๑. ชื่อและเค้าโครงผลงาน ตามแบบการเสนอเค้าโครงผลงาน (ระดับชำนาญการ)
แนบท้ายประกาศ

๒. ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ตามแบบการเสนอข้อเสนอแนวคิด
การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน แนบท้ายประกาศ

ค. การตรวจสอบการประเมินบุคคล

หากบุคคลใดเห็นว่าผู้ขอประเมินแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ให้ดำเนินการทักท้วงเป็นหนังสือไป
ยังกรมศิลปากร หากคณะกรรมการประเมินบุคคลได้ตรวจสอบ หรือมีผู้ทักท้วงและได้ตรวจสอบแล้ว
พบว่าข้าราชการผู้ขอประเมินผู้ใดแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินบุคคล จะดำเนินการรายงานผล

การตรวจสอบต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบ เพื่อดำเนินการระงับ หรือยกเลิกการประเมิน พร้อมกับพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นและผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีต่อไป แต่ถ้าตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ทักท้วงมีเจตนากลั่นแกล้ง หรือมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินบุคคล จะรายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เพื่อดำเนินการกับผู้ทักท้วงต่อไป

ง. การตรวจสอบการประเมินผลงาน

ในการประเมินผลงาน หากได้ตรวจสอบ หรือมีผู้ทักท้วงและได้ตรวจสอบแล้วพบว่าข้าราชการผู้ขอประเมินผู้ใดแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสัดส่วนการจัดทำผลงาน หรือเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดทำผลงานเป็นเท็จ หรือมีการลอกเลียนผลงาน นำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานของตน หรือมีการจ้างวานผู้อื่นให้จัดทำผลงานให้ โดยผลงานที่นำมาจัดทำนั้นมิใช่ผลงานที่แท้จริงของตน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการประเมินผลงาน ให้ระงับการประเมินผลงาน

(๒) ในกรณีที่ผ่านการประเมินผลงานแล้ว ให้ยกเลิกผลการประเมิน

(๓) ในกรณีที่มีคำสั่งเลื่อนระดับโดยผลของการประเมินผลงานแล้วให้ยกเลิกคำสั่งเลื่อน

ระดับข้าราชการผู้นั้นโดยพลัน

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ขอประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี และไม่ให้ผู้ขอประเมินเข้ารับการประเมินบุคคลและผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ถูกดำเนินการ ตามข้อ (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี หากพบว่าข้อทักท้วงนั้นเป็นการกลั่นแกล้ง หรือเป็นเท็จ คณะกรรมการประเมินผลงาน จะรายงานต่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เพื่อดำเนินการสอบสวนผู้ถูกทักท้วงให้ได้ข้อเท็จจริงแล้วดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไปด้วย

จ. กำหนดวันเวลาส่งผลงาน

ให้ผู้ได้รับการคัดเลือก ส่งผลงานและข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานที่มีเอกสารหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๕ ชุด ซึ่งต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องที่เสนอในขั้นตอนการประเมินบุคคล โดยรูปแบบและวิธีการเสนอผลงาน และรูปแบบและวิธีการเสนอขอเสนอแนวคิด ต้องเป็นไปตามแบบการเสนอผลงานและแบบการเสนอขอเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงานแนบท้ายประกาศ ไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมศิลปากร ภายในกำหนดเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก หากไม่ส่งภายในกำหนดเวลาที่กำหนด กรมศิลปากร จะถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์เข้ารับการประเมินผลงาน เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถส่งผลงานและข้อเสนอแนวคิดในการพัฒนา หรือปรับปรุงงานภายในกำหนดเวลาได้ ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกชี้แจงเหตุผลความจำเป็นให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาก่อนวันครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่มีเหตุผลอันควร หรือไม่ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นจะถือว่าไม่ประสงค์เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก และให้เริ่มกระบวนการประเมินบุคคลใหม่ในรอบถัดไป กรณีผู้ขอประเมินที่จะเกษียณอายุราชการในปีงบประมาณใดให้ส่งผลงานให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมศิลปากร เป็นเวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ในปีงบประมาณนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙

สำเนาถูกต้อง

(นางศิริพร คล้าางาม)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

(นายพนมบุตร จันทรโชติ)

อธิบดีกรมศิลปากร

แบบการเสนอผลงานและแบบการเสนอข้อเสนอนแนวคิด
การพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ

ชื่อ - สกุล .....

ตำแหน่ง .....

เลขที่ตำแหน่ง.....สังกัด .....

ขอประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง.....

เลขที่ตำแหน่ง.....สังกัด .....

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ)

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน .....

● ตำแหน่งปัจจุบัน .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน .....

.....
.....
.....

● ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง .....

.....
.....
.....

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

ผลงาน ลำดับที่ .....

๑. เรื่อง.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ .....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

.....
.....
.....
.....
.....

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

.....
.....
.....
.....
.....

๕. ผลสำเร็จ...

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

.....
.....
.....
.....
.....

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๙. ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....
.....
.....

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ๑) ..... สัดส่วนผลงาน .....
๒) ..... สัดส่วนผลงาน .....
๓) ..... สัดส่วนผลงาน .....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง .....

๒. หลักการและเหตุผล

.....
.....
.....
.....
.....

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ...../...../.....

แบบการเสนอเค้าโครงผลงาน
(ระดับชำนาญการ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน ..... นางสาวปรีศนีภรณ์ พลายนาคาเหน็ด

• ตำแหน่งปัจจุบัน ..... นักภาษาโบราณปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

..... ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านภาษาโบราณ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมี ลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

..... (๑) ร่วมสำรวจ แสวงหา สืบค้นแหล่งเอกสารโบราณทุกประเภท เพื่อรวบรวม จัดทำและบันทึกข้อมูลไว้ เป็นหลักฐาน

..... (๒) ตรวจสอบต้นฉบับเอกสารโบราณ จัดส่งถ่ายสำเนาและส่งอนุรักษ์ซ่อมแซมเพื่อสงวนและรักษาให้เป็น มรดกของชาติ

..... (๓) ถ่ายถอด คัดลอก อักษรโบราณให้เป็นอักษรไทยปัจจุบัน เพื่อการศึกษา ค้นคว้าและให้บริการ

..... (๔) จัดหมวดหมู่ ทำบัตรรายการ ลงทะเบียน ตระขี้น บรรณานุกรมและสาระสังเขปเอกสารโบราณทุก ประเภท เพื่อสะดวกต่อการศึกษา ค้นคว้าและให้บริการ

..... (๕) รวบรวมรูปอักษร อักษรวิธีและคำศัพท์ภาษาโบราณ เพื่อประกอบการจัดทำพจนานุกรมภาษาโบราณ

๒. ด้านการวางแผน

..... วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

..... (๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและ ผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

..... (๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้าง ความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

..... (๑) ให้บริการข้อมูลในการสืบค้นเอกสารโบราณ แก่ผู้ที่ได้รับอนุญาตเข้าศึกษาค้นคว้า

..... (๒) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านและแปลอักษรภาษาโบราณ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจเกิดความ เข้าใจ

๑ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ..... นักภาษาโบราณชำนาญการ .....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

..... ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความ
ชำนาญงานสูงในด้านภาษาโบราณ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ
มอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ดังนี้ .....

๑. ด้านการปฏิบัติการ .....

..... (๑) สำรวจ แสวงหา สืบค้นแหล่งเอกสารโบราณทุกประเภท เพื่อรวบรวม จัดทำ และบันทึกข้อมูลไว้เป็น
หลักฐาน .....

..... (๒) ควบคุมการตรวจสอบต้นฉบับเอกสารโบราณ จัดส่งถ่ายสำเนา และส่งอนุรักษ์ ซ่อมแซม เพื่อสงวน
และรักษาให้เป็นมรดกของชาติ .....

..... (๓) ปรึกรรต ถ่ายถอด และแปลข้อความในเอกสารโบราณให้เป็นอักษรไทยและภาษาไทยปัจจุบัน เพื่อ
เป็นต้นฉบับในการศึกษาค้นคว้า ให้บริการและเผยแพร่ .....

..... (๔) ร่วมศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับอักษรภาษาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในเอกสารโบราณ เพื่อจัดทำบทความ
ตำรา หรือเอกสารทางวิชาการ .....

..... (๕) ควบคุมจัดหมวดหมู่ ทำบัตรรายการ ลงทะเบียน ครอบหุ้ม บรรจุหีบห่อและสารระสังเขปเอกสาร
โบราณทุกประเภท เพื่อสะดวกต่อการศึกษา ค้นคว้าและให้บริการ .....

..... (๖) ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเอกสารโบราณ การจดบันทึก และจารึกต่าง ๆ เพื่อ
ปรับปรุงวิธีการเก็บและการซ่อมสงวนเอกสารโบราณ .....

..... (๗) รวบรวมประวัติคำศัพท์ภาษาโบราณ เพื่อประกอบการจัดทำพจนานุกรมภาษาโบราณ .....

๒. ด้านการวางแผน .....

..... วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือ
กอง และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด .....

๓. ด้านการประสานงาน .....

..... (๑) ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกใน
ทีมงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด .....

..... (๒) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในทีมงานหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
สร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย .....

๔. ด้านการบริการ .....

..... (๑) ให้ความแนะนำ และตอบปัญหาเกี่ยวกับงานด้านเอกสารโบราณแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา บุคคล หรือ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง .....

..... (๒) ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านภาษาโบราณแก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ .....

ผลงาน ลำดับที่ .....๑.....

๑. เรื่อง .....พื้น ๑๕ ราชวงศ์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ .....ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

.....๓.๑ ความรู้ความเข้าใจรูปอักษรและอักษรวิธีของอักษรธรรมล้านนา.....

.....๓.๒ ความรู้ความเข้าใจด้านภาษาไทยถิ่น ทั้งคำศัพท์และบริบทการใช้คำศัพท์.....

.....๓.๓ ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ล้านนา และขนบการบันทึกเอกสารประเภทพงศาวดาร.....

.....๓.๔ ความเข้าใจสภาพสังคม วิถีชีวิต ธรรมเนียม ความเชื่อของชาวล้านนาและอาณาจักรอื่น ๆ ในอดีต.....

.....๓.๕ การนำกระบวนการวิจัยเอกสาร (documentary research) มาใช้ในเอกสารโบราณประเภทพงศาวดาร.....

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

.....“พื้น ๑๕ ราชวงศ์” หรือที่รู้จักอย่างแพร่หลายว่า “ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่” จัดเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ประเภท พงศาวดาร (Chronicles) ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาประวัติศาสตร์ล้านนา เนื้อหาหลักมุ่งเน้นการบันทึกเหตุการณ์ตาม ลำดับเหตุการณ์ทางเวลา (Chronology) โดยครอบคลุมเรื่องราวตั้งแต่ การสร้างบ้านเมือง การสืบราชสันตติวงศ์ของพระมหากษัตริย์ พระราชกรณียกิจ ตลอดจนการสงครามและการแผ่ขยายอำนาจของอาณาจักรล้านนาที่มีเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ถึง ๒๔ และนอกจากมิติ ด้านการเมืองการปกครองแล้ว เอกสารฉบับนี้ยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึง โครงสร้างทางสังคม ระเบียบแบบแผนแห่งราชประเพณี วิถีชีวิต พัฒนาการของภูมินามวิทยา (Toponymy) รวมถึงระบบความเชื่อทางศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของดินแดนล้านนาได้อย่างเป็นรูปธรรม.....

.....“พื้น ๑๕ ราชวงศ์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ” มีลักษณะที่น่าสนใจคือ แม้จะเป็นเอกสารที่มีการคัดลอกหลายฉบับ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตำนานสิบห้าราชวงศ์ หรือพื้นเมืองเชียงใหม่ฉบับอื่น ๆ แล้ว ฉบับนี้ปรากฏชื่อเฉพาะ ทั้งที่เป็นบุคคล และสถานที่ที่แตกต่างออกไปหลายชื่อ รวมถึงเหตุการณ์สำคัญบางเรื่องอาจเล่าข้ามหรือขาดหายไป ในขณะที่เหตุการณ์บางอย่างที่ฉบับอื่นไม่มีกลับปรากฏในฉบับนี้ ดังนั้น หากทำการปริวรรตเป็นคำอ่าน จะสามารถนำไปเป็นหนึ่งในเอกสารฉบับเปรียบเทียบหรือสอบทานกับพื้นเมืองเชียงใหม่ หรือพื้น ๑๕ ราชวงศ์ ฉบับอื่น ๆ ในอนาคตให้มีความหลากหลายและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น.....

.....จากความสำคัญของเอกสารข้างต้น ผู้จัดทำเห็นว่าคัมภีร์โบราณเรื่อง “พื้น ๑๕ ราชวงศ์” นอกจากจะมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังมีสำนวนและกลวิธีการนำเสนอที่แตกต่างจากฉบับอื่น ๆ จึงเห็นควรปริวรรต ถ่ายถอด อ่านแปล และจัดทำอภิธานศัพท์ “พื้น ๑๕ ราชวงศ์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ” เพื่อประโยชน์ในวงการศึกษ อักษร ภาษา และประวัติศาสตร์ล้านนา อีกทั้งยังสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ ไปสอบทานกับเอกสารประเภท พงศาวดารหรือตำนานโดยละเอียด ให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องต่อไป.....

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๒.๑ คัดเลือกเอกสารโบราณต้นฉบับ โดยพิจารณาจากความสมบูรณ์ของเอกสารโบราณ รูปแบบอักษร ภาษา และความสำคัญของเนื้อหา

๔.๒.๒ คัดถ่ายถอดคัมภีร์ใบลานเรื่อง “พื้น ๑๕ ราชวงศ์” จากอักษรธรรมล้านนาเป็นอักษรไทย โดยกำหนดเกณฑ์การถ่ายถอดให้เหมาะสมกับข้อจำกัดของเอกสารต้นฉบับ

๔.๒.๓ จัดทำคำอ่านภาษาไทยปัจจุบัน โดยกำหนดเกณฑ์ให้สอดคล้องกับเอกสารต้นฉบับ เช่น การคงรูป ศัพท์และเสียงเดิม การปฏิภาคเสียงอย่างเป็นระบบ ฯลฯ และจัดทำเชิงอรรถอธิบายความ

๔.๒.๔ รวบรวมเอกสารอ้างอิง สัมภาษณ์ผู้รู้ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาตามกระบวนการวิจัยเอกสาร

๔.๒.๕ ศึกษาอักขรวิธี รูปแบบการบันทึก วิเคราะห์เนื้อหา จัดทำอภิธานศัพท์ เรียบเรียงและนำเสนอผลการศึกษา

๔.๓ เป้าหมายของงาน

๔.๓.๑ คัดถ่ายถอดเอกสารโบราณประเภทคัมภีร์ใบลาน อักษรธรรมล้านนา เรื่อง “พื้น ๑๕ ราชวงศ์” แปลเป็นคำอ่านภาษาไทยปัจจุบัน

๔.๓.๒ ศึกษาอักขรวิธีของพยัญชนะ สระ ตัวเลข สัญลักษณ์พิเศษ และอักขรวิธีพิเศษ

๔.๓.๓ วิเคราะห์สาระที่ได้จากเอกสารประเภทพงศาวดาร คุณค่าทั้งด้านทางวรรณศิลป์และสังคม

๔.๓.๔ รวบรวมคำศัพท์และความหมาย เพื่อจัดทำอภิธานศัพท์

๔.๓.๕ เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่ “พื้น ๑๕ ราชวงศ์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ” ในฐานะพงศาวดารเรื่องสำคัญของล้านนา

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๕.๑ เชิงปริมาณ: คัดถ่ายถอดเอกสารโบราณประเภทคัมภีร์ใบลาน อักษรธรรมล้านนา ภาษาบาลี-ไทย เรื่อง “พื้น ๑๕ ราชวงศ์” เลขทะเบียน ๙๕๑/๑ง แปลและเรียบเรียงเป็นคำอ่านภาษาไทยปัจจุบันจำนวน ๑ ผูก ๗๒ ใบลาน แบ่งเป็น ปก ๔ ใบลาน เนื้อหา ๖๘ ใบลาน ๑๓๕ หน้าลาน และรวบรวมคำศัพท์เพื่อจัดทำอภิธานศัพท์

๕.๒ เชิงคุณภาพ: ศึกษาอักขรวิธีพยัญชนะ สระ ตัวเลข สัญลักษณ์พิเศษ และอักขรวิธีพิเศษ วิเคราะห์ สาระที่ได้จากเอกสารประเภทพงศาวดาร นำเสนอคุณค่าทางวรรณศิลป์และสังคม อาทิ กลวิธีการเล่าเรื่อง รูปแบบการนำเสนอ การใช้ถ้อยคำสำนวน การนับศักราช ลำดับภษัตริย์ พระราชพิธีราชาภิเษก ชื่อบ้านนามเมือง ความเชื่อทางโหราศาสตร์และไสยศาสตร์ โดยเปรียบเทียบเนื้อหากับฉบับใบลานวัดเมธังกราวาส อ.เมือง จ.แพร่ เนื้อหาในโครงการวิจัยคัมภีร์ใบลานภาคเหนือ สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

..... ๖.๑. เพิ่มพูนทักษะการอ่านถ้อยคำอักษรธรรมล้านนา และความรู้ด้านภาษาไทยถิ่น เพราะการสะกดคำในอดีตมีรูปแบบที่หลากหลาย และมีอักษรวิจิตรพิเศษจำนวนมาก ต้องอาศัยความรู้ภาษาไทยถิ่นประกอบ เพื่อการถ้อยคำศัพท์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

..... ๖.๒. นำความรู้ด้านการอ่านอักษรธรรมล้านนาและภาษาไทยถิ่น ต่อยอดในการอ่านเอกสารโบราณเรื่องอื่น ๆ

..... ๖.๓. เผยแพร่ความรู้เรื่อง “พื้น ๑๕ ราชวงศ์” ฉบับหอสมุดแห่งชาติ เพื่อให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจประวัติศาสตร์ล้านนา

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

..... ๗.๑. แม้สภาพเอกสารโดยรวมจะสมบูรณ์ แต่บางหน้าบางบรรทัดมีรอยแมลงกัดแทะ ทำให้เส้นตัวอักษรขาดหาย ต้องอาศัยการพิจารณารูปตัวอักษรร่วมกับความหมายในศัพท์ภาษาไทยถิ่นเหนือ ให้ได้คำและความที่ถูกต้องสมบูรณ์

..... ๗.๒. ชื่อบุคคลในเอกสารหลาย ๆ ชื่อ ไม่ตรงกับเนื้อหาและความรับรู้ในประวัติศาสตร์ล้านนา ทำให้การเรียบเรียงเนื้อหาและวิเคราะห์เรื่องต้องอาศัยการตีความและค้นคว้าเอกสารอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

..... ๗.๓. เอกสารโบราณที่นำมาศึกษา แม้จะพงศาวดารตำนานที่สำคัญต่อประวัติศาสตร์ล้านนา แต่มีการค้นพบและเผยแพร่ค่อนข้างน้อย ทำให้การหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบวิเคราะห์จำเป็นต้องใช้ตำราอื่น ๆ ร่วมหลายฉบับ อีกทั้งเป็นองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ล้านนา ซึ่งไม่ใช่ความชำนาญของผู้จัดทำ จึงต้องเพิ่มพูนความรู้อย่างมากเพื่อวิเคราะห์ให้ตรงประเด็น และใช้เวลาในชิ้นงานนี้มากที่สุด

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

..... เนื่องจากผู้จัดทำปฏิบัติหน้าที่อยู่ส่วนงานทะเบียนและบริการ ทำให้เวลาในการศึกษาวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ เพราะนอกจากงานบริการเอกสารโบราณที่เป็นงานหลักแล้ว ยังมีงานที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ แทรกเข้ามาระหว่างนั้น ผู้จัดทำจึงต้องจัดตารางเวลาในการศึกษาใหม่โดยไม่ให้งานที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่ได้รับผลกระทบ

๙. ข้อเสนอแนะ

..... ควรเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ล้านนา โดยเฉพาะเอกสารกลุ่มพงศาวดาร โดยศึกษาพงศาวดารเมืองต่าง ๆ ร่วมกัน เนื่องจากมีรายละเอียดร่วมและช่วงเวลาคาบเกี่ยวกัน จึงเป็นประโยชน์ต่อการสอบทานเนื้อหา และอาจพบประเด็นสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

-ไม่มี-

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ปรีดีสิงห์ พลอยกำแหง
 (ลงชื่อ) ปรีดีสิงห์ พลอยกำแหง
 ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-
-	-
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ธนะภรณ์
 (นางธนะภรณ์ ฐิตะภรณ์)
 ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) กฤษณะ
 (กฤษณะ ฐิตะภรณ์)
 ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

(ลงชื่อ) ฐิตะภรณ์
 (นางฐิตะภรณ์ ฐิตะภรณ์)
 ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ
 ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

ผลงาน ลำดับที่ ๒.....

๑. เรื่อง.....บรรณนิทัศน์เอกสารโบราณ หมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์.....

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ.....ระหว่างวันที่๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

.....๓.๑ ความรู้ความเข้าใจรูปอักษรและอักขรวิธีของอักษรโบราณในประเทศไทย.....

.....๓.๒ องค์ความรู้ด้านยุทธวิธีการรบ ความเชื่อ โหราศาสตร์ และพิธีกรรมอันเกี่ยวเนื่องกับการรบ.....

.....๓.๓ หลักเกณฑ์การลงทะเบียนและทำบรรณานุกรมเอกสารโบราณ ประเภทหนังสือสมุดไทย.....

.....๓.๔ การเรียบเรียงและจัดทำบรรณนิทัศน์.....

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

.....เอกสารโบราณหมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์ ถือเป็นหมวดหมู่ที่มีผู้สนใจสืบค้นบัญชี และขอใช้บริการเอกสารโบราณอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเนื้อหาที่มีความยาก เฉพาะด้าน พันสมัย และต้องอาศัยความรู้หลายศาสตร์เข้าด้วยกัน ทั้งโหราศาสตร์ ดาราศาสตร์ ไสยศาสตร์ ความรู้ด้านการทหาร ตลอดจนความเชื่ออันเป็นภูมิปัญญาสืบทอดในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย แม้นักวิชาการหมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์รวมถึงการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ฐานข้อมูลเอกสารโบราณจะช่วยอำนวยความสะดวกแล้ว แต่ผู้จัดทำเห็นว่าควรเรียบเรียงข้อมูลบรรณนิทัศน์เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยค้น และเพิ่มเนื้อหาจากบัญชีบริการเอกสารโบราณเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

.....จากความสำคัญดังกล่าว ผู้จัดทำจึงเรียบเรียงบรรณนิทัศน์เอกสารโบราณ หมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการ จำนวน ๒๑๘ รายการ ประกอบไปด้วยเอกสารโบราณประเภทหนังสือสมุดไทย คัมภีร์ใบลาน และกระดาษฝรั่ง โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ๓ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือข้อมูลบรรณานุกรมของเอกสารโบราณตามมาตรฐานทางบรรณารักษศาสตร์ ส่วนที่ ๒ คือการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ตลอดจนลักษณะทางกายภาพของเอกสาร และส่วนที่ ๓ คือการระบุหมายเหตุประวัติของเอกสารโบราณ เพื่อช่วยในการสืบค้นเอกสารโบราณหมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์ ให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น.....

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

.....๔.๒.๑ ตรวจสอบต้นฉบับเอกสารโบราณหมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์ กับบัญชีบริการและบัญชีเดินfung.....

.....๔.๒.๒ เก็บข้อมูลเพื่อจัดทำบรรณานุกรมและสรุปสาระสำคัญในเนื้อหา โดยค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อจัดทำบรรณนิทัศน์เอกสารโบราณหมวดตำรา หมู่ยุทธศาสตร์.....

.....๔.๒.๓ นำเสนอผลงาน.....

๔.๓ เป้าหมายของงาน

๔.๓.๑ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยสืบค้นเอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาชัดเจนและง่ายต่อการตัดสินใจเลือกเรื่องที่ต้องการขอใช้บริการฯ

๔.๓.๒ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการฯ สามารถศึกษาค้นคว้าเอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ ได้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๕.๑ **เชิงปริมาณ:** จัดทำบรรณนิทัศน์เอกสารโบราณ ประเภทหนังสือสมุดไทย คัมภีร์โบราณ และกระดาษฝรั่ง หมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ จำนวน ๒๑๘ รายการ

๕.๒ **เชิงคุณภาพ:** ใช้เป็นเครื่องมือช่วยสืบค้นเอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ได้สะดวก รวดเร็ว และมีเนื้อหาชัดเจน ง่ายต่อการตัดสินใจเลือกเรื่องที่ต้องการขอใช้บริการฯ

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๖.๑ เป็นเครื่องมือช่วยสืบค้นเอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ ที่มีเนื้อหาข้อมูลละเอียดชัดเจน ง่ายต่อการตัดสินใจขอใช้บริการฯ

๖.๒ ช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๖.๓ ผู้ให้บริการฯ สามารถเลือกหัวเรื่องที่ต้องการศึกษาและวางขอบเขตข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ได้ง่ายขึ้น

๖.๔ ประยุกต์องค์ความรู้ในหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ เป็นแนวทางในการจัดทำบรรณนิทัศน์หมวดหมู่อื่นๆ ที่มีเนื้อหาเชื่อมโยงกัน เช่น ความรู้เกี่ยวกับดวงดาว ในหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์, ความรู้เกี่ยวกับเลขยันต์ การคำนวณฤกษ์ยาม ในหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์, ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับคาถาอาคม ในหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์ เป็นต้น

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ เอกสารโบราณหมวดตำรา หมายเหตุศาสตร์บางรายการมีสภาพไม่สมบูรณ์ ขำรุค ปรุพรุน อักษรลบเลือน มีรอยแมลงกัดแทะ ตัวเล่มขาดออกจากกัน และบางหน้าขาดหาย ซึ่งส่งผลให้เนื้อหาบางช่วงบางตอนขาดไปไม่ต่อเนื่องกัน

๗.๒ การสะกดคำในยุคสมัยนั้นแตกต่างจากปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อคาถา ชื่อกระบวนทัพ ชื่อตำรา ซึ่งสืบค้นได้ยากหรืออาจไม่พบแหล่งข้อมูลอ้างอิงอย่างเป็นทางการในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องสัมภาษณ์จากผู้รู้เพื่อให้เนื้อหาในบรรณนิทัศน์สมบูรณ์ นอกจากนี้การใช้คำศัพท์เดียวกันบางคำปรากฏรูปแบบการสะกดคำแตกต่างกัน และเป็นคำที่ไม่มีในพจนานุกรม จึงจำเป็นต้องคงรูปการสะกดคำตามอย่างเอกสารต้นฉบับ เพื่อป้องกันการเกิดความคลาดเคลื่อนในการตีความ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

.....เนื่องจากผู้จัดทำปฏิบัติหน้าที่อยู่ส่วนงานทะเบียนและบริการ ทำให้เวลาในการศึกษาวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ เพราะนอกจากงานบริการเอกสารโบราณที่เป็นงานหลักแล้ว ยังมีงานที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ แทรกเข้ามาระหว่างนั้น ผู้จัดทำจึงต้องจัดตารางเวลาในการศึกษาใหม่โดยไม่ให้งานที่อยู่ในความรับผิดชอบตามหน้าที่ได้รับผลกระทบ

๙. ข้อเสนอแนะ

.....ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตำรายุทธศาสตร์ ทั้งด้านโหราศาสตร์ภาคคำนวณ, ยุทธวิธีวิธีการรบ, ทักษะ, ราชทินนาม, เลขยันต์ ตลอดจนความเชื่อและคาถาอาคมต่าง ๆ โดยบางศาสตร์ เช่น โหราศาสตร์ภาคคำนวณ สามารถศึกษาได้จากการลงเรียนเพิ่ม ในขณะที่บางศาสตร์หาอ่านได้จากหนังสือตำราต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถเพิ่มพูนความรู้ได้จากเอกสารโบราณหมวดหมู่อื่น ๆ ที่จัดเก็บและให้บริการที่กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ เพื่อทำความเข้าใจและสังสมความรู้ด้านตำรายุทธศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

-ไม่มี-

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

ลำดับ	ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน	บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในผลงาน
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ปรีดีพิภรณ์ พลอยกัญญา

(ลงตำแหน่ง) ปรีดีพิภรณ์ พลอยกัญญา

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
-	-
-	-
-	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) รัตนา ทรัพย์

(นางรัตนา ทรัพย์ สือภากรณ์)

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ศ.ดร.พร.ป.

(ศ.ดร.พร.ป.)

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

(ลงชื่อ) Dr. S.

(นางสาวบุษมา สุชาติ)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ ระดับ คือผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรอง ๑ ระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

๑. เรื่อง ..... สื่อการเรียนรู้อักษรไทยสุโขทัยสำหรับผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็น .....

๒. หลักการและเหตุผล

..... ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นจารึกอักษรไทย ภาษาไทยหลักแรกที่แสดงให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ของชาติและความเจริญของบรรพชนในการสร้างรูปแบบอักษรเพื่อการบันทึกเรื่องราวในสมัยสุโขทัย ลักษณะของจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นแท่งหินรูปสี่เหลี่ยมด้านเท่าทรงกระโจม วัตถุจารึกเป็นหินทรายแปง มีข้อความจารึกทั้ง ๔ ด้าน ด้านที่ ๑ และ ๒ มีด้านละ ๓๕ บรรทัด ส่วนด้านที่ ๓ และ ๔ มีด้านละ ๒๗ บรรทัด จารึกหลักนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านเนื้อหาและคุณค่าทั้งด้านภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา การเมืองการปกครอง ภูมิสถาน ซึ่งสะท้อนอารยธรรมความรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัยในขณะนั้น

..... ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งสถานศึกษาในสังกัด สพฐ. สพม. ตลอดจนสถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย ล้วนให้ความสำคัญกับความรู้เรื่องอาณาจักรสุโขทัย และจารึกพ่อขุนรามคำแหงในฐานะวรรณคดีลายลักษณ์ฉบับแรก โดยบรรจุหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับจารึกพ่อขุนรามคำแหงลงในแผนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เข้าใจสภาพสังคมของอาณาจักรสุโขทัย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติที่มาของจารึกพ่อขุนรามคำแหง เข้าใจลักษณะทางกายภาพ ตลอดจนลักษณะและที่มาของการประดิษฐ์ตัวอักษร นอกจากนี้ในระดับชั้นประถมศึกษายังมี การบรรจุหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยในรายวิชาสังคมศึกษา ซึ่งสามารถบูรณาการความรู้กับรายวิชาภาษาไทยให้มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวอักษรสมัยสุโขทัย หรือที่รู้จักกันในชื่อ “ลายสือไทย”

..... กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ มีพันธกิจในการสืบสาน รักษา ต่อยอด มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารโบราณซึ่งเป็นแหล่งรวมสรรพวิทยาการและองค์ความรู้ของบรรพชนอันทรงคุณค่า มีอายุยาวนานนับร้อยปี โดยมีกลุ่มงานทะเบียนและบริการ เป็นกลุ่มงานย่อยที่จัดเก็บและให้บริการเอกสารโบราณ ตลอดจนบริการความรู้แก่ประชาชนผู้สนใจในศึกษาค้นคว้าข้อมูลแขนงต่าง ๆ ทั้งเอกสารจดหมายเหตุ พงศาวดาร ตำรา ตำนาน และคัมภีร์ทางศาสนา นอกจากนี้ยังมีส่วนนิทรรศการเอกสารโบราณที่ให้ความรู้และจัดแสดงเอกสารหลากหลายประเภท ทั้งหนังสือสมุดไทย คัมภีร์ใบลาน วัสดุที่ใช้บันทึกและรองรับการบันทึก อุปกรณ์จารใบลาน ลวดลายไม้ประดับคัมภีร์ แผนผังแสดงพัฒนาการตัวอักษรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และจัดแสดงจารึกหลักสำคัญแสดงตัวอย่างอักษรโบราณชนิดต่าง ๆ ที่พบในพื้นที่ประเทศไทย ซึ่งในส่วนนิทรรศการเอกสารโบราณประเภทจารึกนี้ มีผู้ให้ความสนใจและใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งคณะครูอาจารย์ นิสิตนักศึกษา นักวิจัย ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป แต่ผู้จัดทำในฐานะเจ้าหน้าที่กลุ่มงานทะเบียนและบริการเห็นว่า แม้สำนักหอสมุดแห่งชาติจะเป็นแหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่ แต่น่าเสียดายที่ผู้บกพร่องทางการมองเห็นถูกจำกัดการเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ เนื่องจากการผลิตสื่อสำหรับผู้บกพร่องทางการมองเห็นมีไม่เพียงพอ อีกทั้งอักษรไทยสุโขทัยในจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นเนื้อหาสำคัญที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย การสร้างสื่อการเรียนรู้แบบจำลองอักษรไทยสุโขทัยจึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ศึกษาค้นคว้าโดยไม่จำกัดช่วงวัย และความบกพร่องทางร่างกาย

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

ท่ามกลางกระแสวิวัฒนาการของโลก การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปได้รวดเร็วและฉับไว ยังมีผู้มีความต้องการพิเศษจำนวนมาก เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาน้อยกว่าคนทั่วไป เนื่องจากการผลิตสื่อหรือแบบเรียนสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษไม่เพียงพอ การสร้างสื่อการเรียนรู้อักษรไทยสุโขทัยเพื่อผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็น จึงเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องอักษรและภาษาไทยสุโขทัย (ลายสือไทย) ตลอดจนประวัติศาสตร์และสภาพสังคมของอาณาจักรสุโขทัยในอดีต ทำให้เกิดจินตภาพและนำไปสู่ความเข้าใจในบทเรียน ทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป แบบจำลองอักษรไทยสุโขทัยนี้ยังเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนด้านอักษรและภาษาโบราณที่ไม่เพียงแต่มีประโยชน์แก่ผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็นเท่านั้น บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจทั่วไปยังสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนรู้นี้ได้อีกด้วย เนื่องจากอักษรไทยสุโขทัยในจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นเนื้อหาสำคัญที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ศึกษาค้นคว้าโดยไม่จำกัด ช่วงวัย และความบกพร่องทางร่างกาย

สื่อการเรียนรู้อักษรไทยสุโขทัยเพื่อผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็นนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างการสร้างสื่อการเรียนรู้การสอนด้านอักษรและภาษาโบราณ ทั้งนี้ผู้จัดทำเริ่มต้นจากอักษรไทยสุโขทัย โดยจำลองข้อความตามจารึกพ่อขุนรามคำแหงก่อน เนื่องจากรูปอักษรและเนื้อหาเป็นที่รับรู้โดยกว้าง ประกอบกับกลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึกได้จัดทำ “คู่มือการอ่านถ้อยถอดลายสือไทย (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช)” แล้วเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๔ จึงเหมาะสำหรับการนำข้อมูลที่เรียบเรียงอย่างดีแล้วมาปรับรูปแบบการนำเสนอต่อไป กระบวนการทำงานคือ จัดทำแบบจำลองอักษรไทยสุโขทัย และแบบจำลองจารึกพ่อขุนรามคำแหงในรูปแบบตัวนูนสูง โดยมีตัวอักษรเบรลล์กำกับครบถ้วนทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวเลข และคำอ่านภาษาไทยปัจจุบัน สำหรับจัดแสดงคู่กับหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงจำลองเพื่อบริการความรู้ในส่วนนิทรรศการเอกสารโบราณ กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ

๓.๒ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ข้อจำกัดของสื่อการเรียนรู้การสอนด้านอักษรและภาษาโบราณนี้ ในระยะยาวกลุ่มตัวอย่างหรือชนิดของตัวอักษรอาจน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อการศึกษหากมีผู้สนใจมากขึ้น แนวทางการปรับปรุงแก้ไข คือนำอักษรชนิดอื่นมาจัดทำแบบจำลองและเผยแพร่ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งผู้จัดทำเห็นว่าควรต่อยอดด้วยอักษรขอม เนื่องจากรูปอักษรเป็นที่รับรู้โดยกว้างในภาคกลางและภาคใต้ อีกทั้งเอกสารโบราณที่จัดเก็บและให้บริการที่กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึกยังพบอักษรขอมเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเคยจัดพิมพ์ “คู่มือการอ่านถ้อยถอดอักษรขอม” แล้ว เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๓ จึงเหมาะสำหรับนำข้อมูลมาปรับรูปแบบการนำเสนอ และเลือกจารึกอักษรขอมที่มีความสมบูรณ์ คมชัด เพราะมีเนื้อหามากเพียงพอ เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับทำจำลองข้อความอักษรเบรลล์ต่อไป

หากนิทรรศการได้รับความสนใจยิ่งขึ้นหรือได้รับงบประมาณเพิ่มเติมก็สามารถนำความรู้ด้านอักษรเบรลล์มาต่อยอดกับตัวอักษรอื่น ๆ โดยคัดเลือกเอกสารโบราณสำคัญประเภทต่าง ๆ ทั้งจารึก สมุดไทย คัมภีร์ใบลานที่จัดเก็บและให้บริการที่กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับจำลองและสร้างสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็น ทั้งนี้อาจขยายพื้นที่นิทรรศการเพื่อพัฒนาสำนักหอสมุดแห่งชาติ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านอักษรและภาษาโบราณ สำหรับผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็นต่อไป

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....๑) สร้างแบบจำลองอักษรไทยสุโขทัยในรูปแบบตัวนูนสูง โดยมีตัวอักษรเบรลล์กำกับคู่กันไป ทั้งรูป พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวเลข และแบบจำลองจารึกพ่อขุนรามคำแหง อักษรไทยสุโขทัยในรูปแบบตัวนูนสูง โดยมีตัวอักษรเบรลล์กำกับเป็นคำอ่านภาษาไทยปัจจุบัน ครบทั้ง ๔ ด้าน สำหรับจัดแสดงและบริการความรู้ในส่วน นิทรรศการเอกสารโบราณ กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ

.....๒) เป็นสื่อการเรียนรู้การสอนด้านอักษรและภาษาโบราณ ให้กับผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็น บุคลากรทางการศึกษา และผู้สนใจทั่วไป เนื่องจากอักษรไทยสุโขทัยในจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นเนื้อหาสำคัญที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ศึกษาค้นคว้าโดยไม่จำกัดช่วงวัย และความบกพร่องทางร่างกาย

.....๓) นำความรู้ด้านอักษรเบรลล์ มาต่อยอดกับตัวอักษรอื่น ๆ โดยคัดเลือกเอกสารโบราณสำคัญประเภท ต่าง ๆ ทั้งจารึก สมุดไทย คัมภีร์ใบลาน ที่จัดเก็บและให้บริการที่กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุด แห่งชาติ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับจำลองและสร้างสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้มีความบกพร่องทางการมองเห็น

.....๔) พัฒนาสำนักหอสมุดแห่งชาติ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านอักษรและภาษาโบราณ สำหรับผู้มีความ บกพร่องทางการมองเห็น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

.....จัดทำแบบจำลองอักษรไทยสุโขทัย และแบบจำลองจารึกพ่อขุนรามคำแหงในรูปแบบตัวนูนสูง โดยมี ตัวอักษรเบรลล์กำกับครบถ้วน ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวเลข และคำอ่านภาษาไทยปัจจุบัน สำหรับจัดแสดง คู่กับหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงจำลองเพื่อบริการความรู้ในส่วนนิทรรศการเอกสารโบราณ กลุ่มหนังสือ ตัวเขียนและจารึก สำนักหอสมุดแห่งชาติ

(ลงชื่อ) ปรัดดีภรณ์ พลอยกำแหง

(นางสาวปรัดดีภรณ์ พลอยกำแหง)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ๓๐ / มีนาคม / ๒๕๖๔